

SOVJET UT AV AFGHANISTAN

Rute 80
RØD UNGDOMS AVIS

Visste du at...

- Sovjet invaderte Afghanistan i desember 1979.
- Sovjet har 10 000 stridsvogner i Sør- og Vest-Afghanistan. (Til sammenlikning har USA 9 000 stridsvogner i Europa.)
- Det er mellom 150 000 og 200 000 sovjetiske soldater og rådgivere i Afghanistan.
- Sovjet bruker giftgass og napalm mot det afghanske folket.
- 80 prosent av de sårede sivile og kjempende afghanerne dør, fordi det ikke finnes helsestell på landsbygda.
- Nord-Afghanistan er truet av hungerkatastrofe på grunn av Sovjets krigføring.
- Av 17 millioner afghanere er:
 - 2½ millioner flyktninger i Pakistan.
 - 1½ millioner flyktninger i Iran.
 - 2 millioner på flukt inne i Afghanistan.
 - ½ million drept siden Sovjet invaderte.
- Geriljaen får liten hjelp utenfra, og slåss nesten bare med våpen de har stjålet fra russerne.
- Fra Vest-Afghanistan er det bare 600 kilometer til det strategisk viktige Hormuz-stredet i den Persiske Golf.
- Hele 60 prosent av olja til Vest-Europa, 90 prosent av Japans, 20 prosent av USA og 75 prosent av Sør-Afrikas olje, kommer fra områdene rundt den Persiske Golf.

Islam og frigjøringskampen

98 prosent av afghanerne er muslimer, og den afghanske motstandsbevegelsen er islamsk. En islamsk republikk er det felles målet, som kan forene de ulike geriljagruppene.

I femti-årene var det vanlig å se islam som en ideologisk barriere mot kommunismen og liknende radikale bevegelser i Midt-Østen. Seinere ble det utbredt å se islam og marxismen som så like, at det ene førte til det andre. Særlig etter at folket kastet USA ut av Iran, er islam blitt sett på som en spesielt revolusjonær religion.

Men det er ikke riktig å se på en religion som enten «progressiv» eller «reaksjonær». Sjåhen var muslim, som Khomeini og store deler av PLO er det.

Hvis en analyserer islam som en total, uforanderlig helhet, blir en ute av stand til å analysere den faktiske utviklingen islam har gjennomgått. Og en ser heller ikke den kampen som muslimene har ført, helt siden de tidlige kalifenes dager, om hva som er den rette tolkningen av Koranen og Sharia (et sett med religiøse lover).

Religionen, som alle andre ideologier, består av et sett med idéer, som ikke svever over dennes realiteter. Den har en konkret og virkelig basis, som gjør at den hele tiden er i forandring. Blant annet derfor er radikal eller konservativ politikk i mye større grad inspirert av politiske, sosiale og økonomiske forhold, enn religiøse.

Politikken i Midt-Østen de siste tiårene, ha vist at de muslimske massenes religiositet, ikke har vært noen kraftig barriere mot radikal politikk, enn katolisismen i Polen og El Salvador.

En samlingsfaktor

Om noen ville starte en kampanje for å få muslimer til å prøve å kutte ut kvinneundertrykkinga og andre menneskerettighetskrekkende tradisjoner, er det vel og bra. Men i Afghanistan i dag er det altoverskyggende problemet at Sovjet står med store styrker i landet, og terroriserer befolkningen.

Det er mange frigjøringsbevegelser i Afghanistan, og det er mange motsetninger mellom dem. I denne situasjonen vil islam kunne spille en positiv rolle, som samlingsfaktor og ko-ordinator mellom gruppene. Det er i lys av dette vi må se på islam. En allianse mellom de forskjellige frigjøringsgruppene ville bety et stort skritt framover. Uansett hva vi måtte mene om islam generelt, kan det vise seg at den er den avgjørende samlingsfaktor for motstanden. Det er i hvert fall vanskelig å tenke seg en allianse som ikke bygger på islam.

Vi har ingen rett til å blande oss inn i hvilken religion afghanerne vil tilhøre. Når de ber om hjelp til å kaste ut en fremmed makt, bør vi gjøre hva vi kan for å hjelpe dem, uten å sette betingelser. Sovjet skal ut av landet på afghanernes vilkår, ikke på nordmenns!

Det er feil å si at Afghanistan historisk sett hører til Sovjets interesseområde. Afghanistan har flere tiårs tradisjon som alliansefri stat, og det var ingen ting som tilsa at Sovjet skulle ha noen rett til å gå inn og overta styringa.

Men Afghanistan er en spydodd inn i et område som er strategisk viktig for Sovjet, og gjennom okkupasjonen av har de vist sin imperialistiske karakter.

Sovjets grunner

Landet er viktig for Sovjets kontroll i dette området. Ut-over høsten 1979 vokste motstanden mot det sovjetstøttede regimet i landet kraftig. Sovjet var med god grunn redd for å miste kontrollen over Afghanistan. Karmal-regimet (som ble innsatt etter invasjonen) har innrømmet at geriljaen hadde kontroll over 70 prosent av landet. Det er samsynlig at den ville tatt makta hvis ikke Sovjet hadde gått inn.

Det betyr ikke så mye for Sovjet at geriljaen også nå kontrollerer 70 prosent av landsbygda. Det viktigste for dem er å beholde en stabil politisk styring i landet.

Det er flere grunner til at Afghanistan er et viktig ledd i Sovjets ekspansjonistiske politikk. Sovjet har bygget opp verdens største og mest moderne marine, men mangler stabile base- og havneområder til å dra den fulle nytten av den. Afghanistan er et skritt på veien mot det indiske hav. Med baser i dette området, kan Sovjet kontrollere store deler av oljetilførselen til Vest-Europa, USA og Japan.

India, og noen av provinserne i Pakistan har lenge vært under sterk innflytelse fra Sovjet, en innflytelse de vil beholde og styrke. De ønsker bevisst å fordrive afghanerne til Pakistan i håp om å skape kaos i landet.

I tillegg til dette, skapte den iranske revolusjonen nye muligheter for sovjetisk innflytelse der.

USA og krigen i Afghanistan

Reagan sier at USA sender våpen til geriljaen. Sansynligvis er dette en bløff. Den afghanske geriljaen får lite hjelp utenfra, og slåss stort sett med våpen de har stjålet fra russerne. Selv om amerikanerne har mulighet til det, gjør de ingenting alvorlig for å redde det afghanske folket. USA har godtatt at Sovjet har tatt Afghanistan. De ønsker ikke en opptrapping av krigen, men først og fremst

å kunne bruke Afghanistan i sin propaganda mot Sovjet. Dette viser at det ikke nytter å stole på en supermakt i kampen mot en annen. Ingen av de mest betydningsfulle geriljalederne har noen tillit til USA, og avviser hjelp som kan gi amerikanerne noen politisk innflytelse over kampen deres.

Sovjets «fredsforslag»

Sovjet har sagt at de vil trekke seg ut av Afghanistan, hvis aggresjonen fra Pakistan og Iran opphører. Aggresjonene russerne her snakker om, er at afghanerne, som er drevet på flukt av Sovjet, vender tilbake for å frigjøre landet sitt. De kan ikke vise til at det har vært kinesere, amerikanere, iranere eller pakistanere på afghansk territorium.

Det Sovjet ønsker å oppnå med dette «fredsforslaget», er politiske innrømmelser fra Pakistan og Iran. De ønsker en strengere kontroll med grensene, og å frata geriljaen mulighet til å operere fra disse områdene.

Hvis de kunne oppnå dette, ville geriljaen bli betydelig svekket. Geriljaen er avhengig av områder å trekke seg tilbake til, og å få forsyninger fra.

Pakistan har avvist Sovjets forslag. Og geriljaen ekspanderer og organiserer seg bedre. Sovjet vil sansynligvis bli nødt til å trappe opp krigføringen sin i Afghanistan. De vet at hvis de trekker seg ut, vil Karmal bli styrtet i løpet av fjorten dager.

Fredsarbeid

Det er helt klart at Sovjet møter større motstand i Afghanistan enn de hadde ventet på forhånd. Denne motstanden bidrar til å utsette, eller kanskje forhindre, videre sovjetisk ekspansjon. Det beste og viktigste fredsarbeidet vi kan drive i dag, er derfor støtte og solidaritetsarbeid med dem som kjemper mot Sovjets ekspansjonisme.

Stopp Sovjet – Støtt Afghanistan.

KAMPUCHEA — ERITREA AFGHANISTAN

STOPPP SOVJET
FØR HELVETE ER LØS!

TA KONTAKT MED RØD UNGDOM, BOKS 610, SENTRUM — OSLO 1 ELLER LOKALE RØD UNGDOM'ERE

Dette er en plakat Rød Ungdom trykte opp like etter invasjonen i Afghanistan. Den er fremdeles like brennaktuell.

**STOPPP
SOVJET**

I kamp mot 800 sovjetiske stridsvogner

I flere dager hadde russerne forberedt seg. Grensa mot Iran, som ligger 80 km unna, var avstengt. De andre frigjøringsbevegelsene i området kunne ikke komme til unnsetning. En jernring av 800 russiske stridsvogner var rundt Anardara, en by helt vest i Afghanistan.

Rute 80 har snakka med lederen for den lille geriljastyrken som har tilhold i fjellene rundt Anardara.

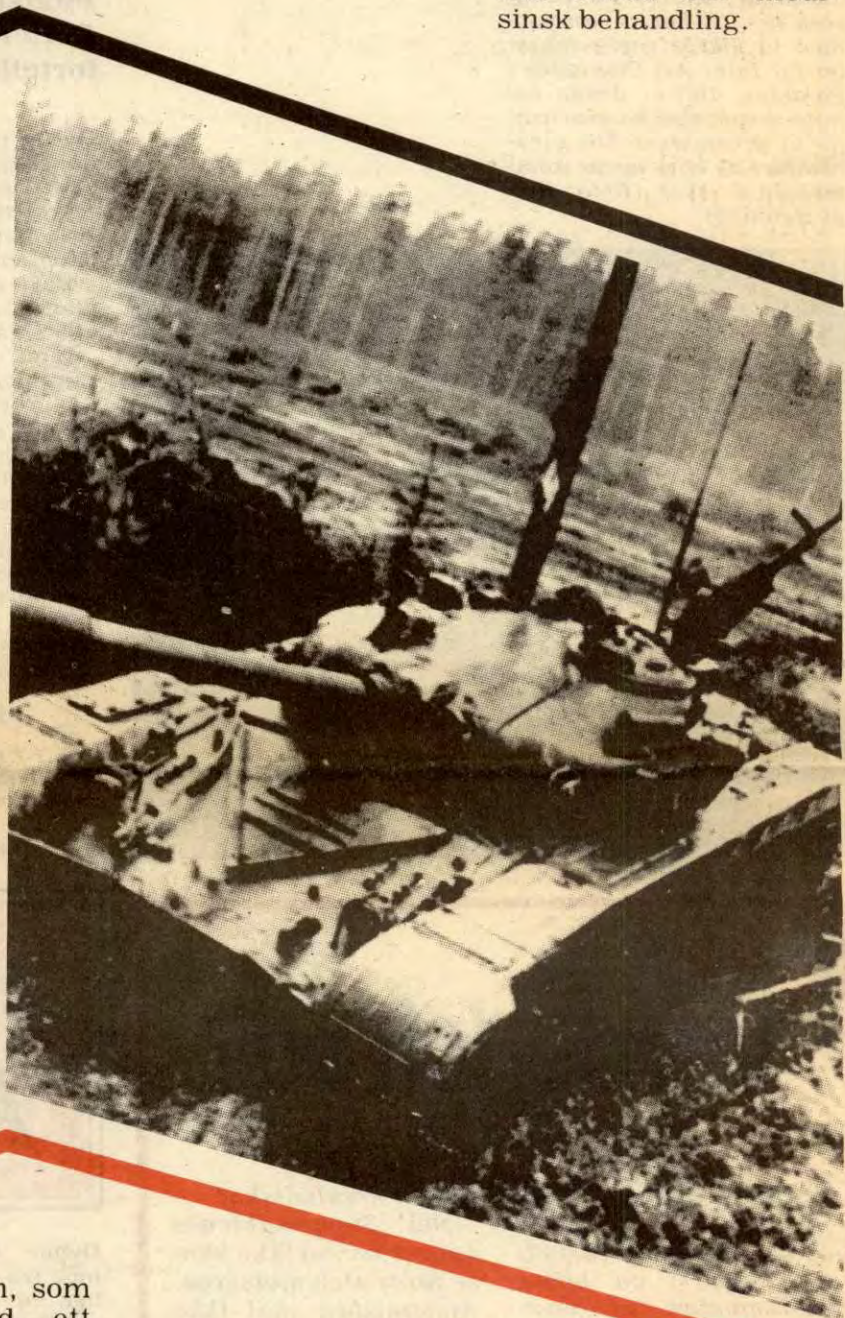
I seks dager ledet han slaget mot over 5 000 russiske soldater, – støtta av fire pansrede helikoptre og seks sovjetiske Mig-fly.

RUTE 80 REPORTASJE:
PETER BAUCK

røyklegging sammen med tyngre våpen, for å entre fjellet og hente sine døde. Da det ikke gikk, sendte de en siste saluttt som sprengte alle de drepte i fillebiter.

Kommandanten Akbar
Kommandanten Akbar sitter på sengekanten og forteller om det største slaget hans geriljagruppe til nå har vært ute for. – Denne krigen var vårt store tap, ser han. – En lastebil, åtte motorsykler og en del medisiner fikk russerne hånd om. 12 mojahedins døde.

Selv fikk Akbar sprengt bort en fot. Uforvarende trakk han på en russisk mine som var gravd ned mellom to steiner. Nå planlegger han nye framstøt mot russernes stillinger. Men behovet for støtte er stort. Det er ikke lett å finne erstatninger for det utstyret russerne ødelegger eller tar. Våpen tar de kun fra fienden. Ammunisjon er en mangelvare. Akbar var heldig som kom seg til sykehus i Iran. Bortimot 80 prosent av andre som blir skada som ham, dør fordi det ikke finnes noe tilbud om medisinsk behandling.

natta russerne angrep, var sovna. Seks afghanere ble overraska og drept. Av russernes femti kom bare fire eller fem levende ned fra fjellet igjen.

Med dagslyset begynte flybombing og panserbeskytning. Knappt hadde de fått fjerna våpen, noen radiosendere og en del ammunisjon fra de drepte, før bomberegnet var så tett at alle måtte søke dekning. I hele seks dager sto kampen på. Russerne lyktes ikke i å entre fjellet en gang til.

Fire drept med ett skudd

En gang var fire klatrere på vei oppover det samme tauet, opp en rett bergvegg. De øverste ble skutt. Alle ram-

la ned. Skytteren, som skjøt fire med ett skudd, ble mektig populær. Ammunisjon har de ikke flust med!

Bombene som ble sluppet var over en meter høye. 750 kilo var den største. Den grov opp et hull på nesten tre meters dybde.

Kanontorden

Alle skyttergravene ble ødelagt. Kanontorden var til sine tider så kraftig at den kunne høres i landsbyer på den iranske sida av grensa. Til slutt måtte Mojahedins trekke seg tilbake. Men russerne var tydeligvis engstelige, de turte ikke følge etter. De trodde kanskje vi skulle ta dem i bakhold eller lure dem i en felle?

I et siste desperat forsøk på å fjerne alle spor etter direkte russisk deltakelse, angrep fienden med fly og

Fjellklatrere

Russerne angrep på morgenen 17. april. Som veivisere bruker de afghanske offiserer. Alle som slåss i dette området er nå russere og kubanere. Frihetskjemperne hadde sine stillinger i en fjellkjede. Med stridsvogner frakta russerne 50 kommandosoldater til foten av fjellet. Med det mest moderne fjellklatringsutstyr begynte de oppstigningen. Hele natta klatra de. Signalet var gitt til direkte kamphandlinger.

Vaktholdet i fjellene blir ofte langtekkelig og slitsomt. En som skulle holdt vakt den

Anardara er en stor by i afghansk sammenheng – hele 60 000 innbyggere. De fleste bor fortsatt i området. Kun noen få familier er flykta til Iran. Med noen hundre geriljasoldater under våpen er fronten kjent som den mest aktive i provinsen Forah. Som et svar på dette, angriper russerne nesten hver måned. Slaget i april i år med over 800 stridsvogner er det største hittil. – Vanligvis kommer de med om lag 500 stridsvogner, sier kommandøren tørt.

"ET LEDD I EN GLOBAL STRATEGI"

Har du lyst til å vite mer om internasjonal politikk etter arbeidet med OPERASJON DAGSVERK TIL AFGHANISTAN? Ta kontakt med Rød Ungdom.

----- Klipp ut, og send inn: -----

Send meg flere opplysninger om Rød Ungdom.

Jeg vil bli medlem av Rød Ungdom.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr/sted:.....

Skole/klasse:.....

Sendes til: Rød Ungdom, Pb.: 610, Sentrum, Oslo 1.

Operasjon Dagsverk til Afghanske flyktninger

YLLs Operasjon Dagsverk-ansvarlig, Petter Førevåg, sees her til høyre sammen med to lokale representanter for Inter Aid Committee i Pakistan. Det er denne komiteen som skal ha ansvaret for at prosjektene blir gjennomført og at pengene kommer dit de skal. (Foto: Helge Rønning).

Petter Førevåg, medlem av sentralstyret og Operasjon Dagsverk-ansvarlig i YLL, var i Pakistan sammen med tre representanter fra NGS i sommer. Formålet med turen, var å gjøre avtaler med de som skal gjennomføre årets Operasjon Dagsverk-prosjekt. Dessuten skaffet de informasjon om forholdene for de afghanske flyktningene i Pakistan. Petter Førevåg forteller til Rute 80:

Det er over 2 millioner afghanske flyktninger i Pakistan. De er fordelt på 40 leire i provinsen Baluchistan og 200 leire i North West Frontier-provinsen.

Bare én prosent av flyktningene som er i skolepliktig alder, går i dag på skole.

Inter Aid Committee (en sammenslutning av de kristne kirkene i Pakistan) skal stå for gjennomføringen av Operasjon Dagsverk-prosjektet. De skal sette opp og drive grunnskoler, videregående skoler og noe yrkesutdanning.

Undervisningen skal foregå i leirhus, som flyktningene selv bygger, eller i telt. Lærerne er afghanere som underviser på morsmålet.

I flyktningleirene

—*Hvordan var situasjonen for de afghanske flyktningene i leirene?*

—Mat var stort sett ikke noe problem, mens vannet

var det. Det vannet de hadde var møkkete. Å grave brønner betydde enorme investeringer, uten at de kunne være sikre på resultatet. Husrom var også et problem. Det var vanskelig og dyrt å få tak i materialer til tak på leirhusene, og det fantes ikke nok telt.

—*Hvordan var forholdet mellom flyktningene, og folk som bodde i området fra før?*

—Grensa mellom Afghanistan og Pakistan er en gammel kolonigrense. Når afghanerne kommer over grensa til den pakistanske North-West Frontier provinsen, treffer de folk med samme avstamning, språk og kultur som dem selv. Derfor har forholdet mellom flyktningene og den pakistanske befolkninga vært bra. Men det kan bli problemer i framtida. Belastninga på jorda blir så stor at det er fare for fullstendig uttørring av området.

Russerne størst problem

—*Hvilke problemer syntes flyktningene selv var størst?*

—Hvis du spurte dem om hva som var det viktigste problemet i leiren, svarte de: «at russerne er i Afghanistan». Og hvis du spurte om hva slags hjelp de trengte, svarte de: «våpen eller noe annet inne i Afghanistan». Hvis vi absolutt ville hjelpe i flyktningleirene, kunne vi selvfølgelig få lov til det. Men det var det de syntes de trengte minst.

—*Var flyktningene og pakistanerne i området redde for at Sovjet skulle fortsette over grensa til dem?*

—Sovjet og aggresjonspolitikken deres er fullstendig avslørt blant folk i dette området. Da vi var i Quetta, en by like ved grensa til Afghanistan, tok folk der fram kartet og viste oss hvilken rute russerne ville ta for å komme til havet og oljefeltene ved den persiske bukt. Det var ikke spørsmål og russerne ville komme, men når.

Rute80

RØD UNGDOMS AVIS

Ja, jeg ønsker å abonnere på Rute 80 i ett år for 35 kroner

Navn:

Adresse:

Postnr:

Poststed:

Fyll ut, og send kupongen til:

Rute 80, Boks 4702, Sofienberg, Oslo 5, så sender vi deg regning.

Rute80

Rød Ungdoms avis
Afghanistanbilag
Nr. 4-5/1981

Redaktør og ansvarlig
utgiver: Knut Ivar
Skeid • Adresse:

Postboks 4702, Sofienberg, Oslo 5 • Telefon: (02) 11 45 73 • Trykk: As. Duplotrykk, 1981 • RØD UNGDOM • Adresse: Postboks 610, Sentrum, Oslo 1 • Telefon: (02) 11 45 73 •

Verdensfred?

—*Endelig kan det føres krig — uten at freden krenkes, sa Arnulf Øverland i en bitter kommentar til vestmaktene manglende reaksjon på den innblanding Hitler-Tyskland og Mussolinis Italia gjorde i Spania på 30-tallet. Det var italienske soldater og tyske bombefly som sikret fascistene, med Franco i spissen, seier over den spanske republikken. Vestmaktene loftet ikke en finger.*

Skal Afghanistan bli Sovjets Spania? Skal verden «overse» Sovjets aggresjon i Afghanistan for å «sikre verdensfreden?» Skal vi gjøre som Willy Brandt gjorde, da han nylig kalte Bresnev for «fredens mann?». Skal vi overse supermaktens aggresjon mot små land, fordi det truer vårt ønske om fred? Skal vi stille krav om ensidig nedrusting av de små landene, siden krav om nedrusting av supermaktene likevel

ikke er «realistisk»?

Nei! Supermaktens aggresjon må ikke kunne føres uten motstand. Afghanistan skal ikke glemmes «av hensyn til freden i verden». Ja — faren for en ny verdenskrig er stor. Men krigen kan bare forhindres ved at supermaktene innblandingspolitikken overfor andre land møter motstand. USA fikk en kraftig lærepenge da de måtte gi tapt i Vietnam. Sovjet må få samme svar i Afghanistan.

Derfor er solidaritetsarbeidet for Afghanistan spesielt viktig. En stor solidaritetsbevegelse fra Afghanistan, vil ha stor betydning også for makt-haverne i Kreml, akkurat som solidaritetsbevegelsen for Vietnam hadde stor betydning for USA. Dette vil bety mye i kampen mot krigen — for fred. Dann Afghanistankomitéer — bli med der de allerede er dannet!

Bo Brekke

Bli med i

Afghanistankomiteéen

Denne oppfordringa kommer fra Pål Hougen, sekretær for Afghanistankomiteéen. Rute 80 ba ham fortelle om Afghanistankomiteéens arbeid:

Vi gjør i hovedsak to ting. Det ene er at vi driver opplysning om Afghanistan og krigen der. Da må vi først opplyse oss selv. Afghanistan er et viktig trekk i verdensbildet. Media reagerer som om krigen fant sted i fjor, og som om Afghanistan er et okkupert land. Sannheten er at Afghanistan langt fra er okkupert. Mesteparten av landet er lokalstyrt, og krigen pågår fortsatt. Vi bringer informasjon om hva slags land Afghanistan egentlig er. Historie og leve-måte viser at det er et sårbart land.

Det andre vi gjør er at vi samler inn hjelp i form av penger. Vi ønsker først og fremst å hjelpe inne i Afgha-

nistan. Noe går til medisinsk hjelp, blant annet små feltklinikker. Ofte på steder der det ikke har vært noen klinikk i det hele tatt før. Det finnes ikke noe «Mash» eller noe vanlig helsestell i Afghanistan. Derfor dør mange, mange flere av de sårede både blant sivile og kjempende, enn det pleier å gjøre i en krig.

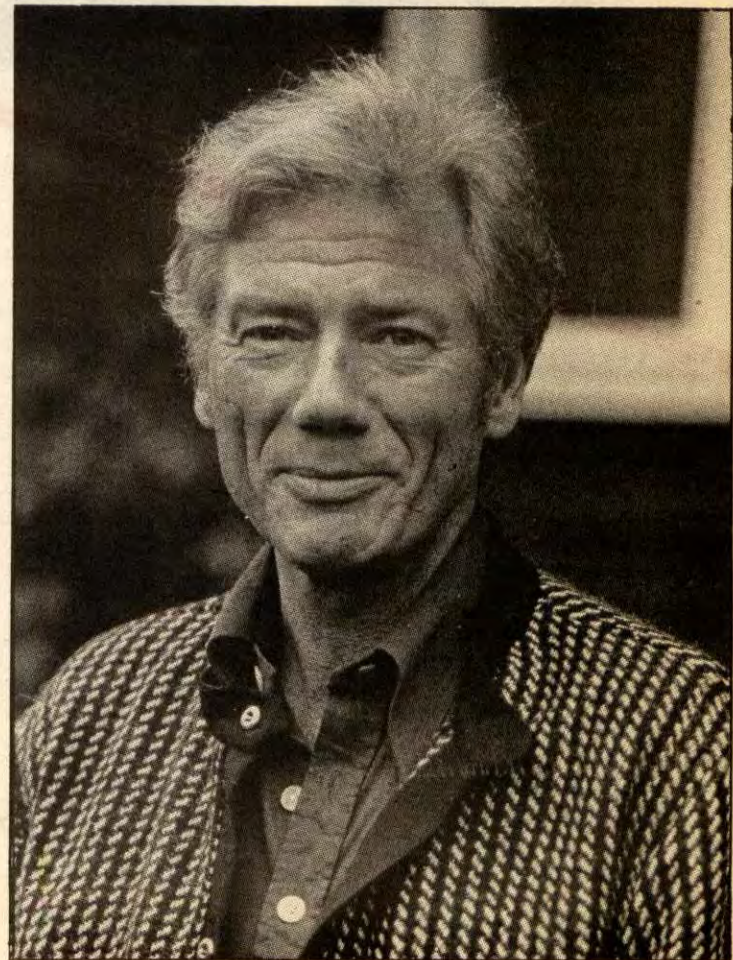
Afghanistankomiteen gir også støtte til geriljaen. Vi har for eksempel har kontakt med den eneste kvinnefrigjøringsorganisasjonen som finnes i landet. De fikk hjelp til et nytt trykkeri.

Operasjon Dagsverk-prosjektet tror jeg kan være med på å normalisere livet for barna i flyktningeleirene. Afghanske barn er vanligvis svært livlige, men i flyktningeleirene var det lite lek å se i forhold til antallet barn.

Afghanistankomiteéen har som eneste parole: **Sovjet ut av Afghanistan.**

Du kan få informasjonsmateriell og hjelp til å danne komi-

té ved å kontakte en lokalkomiteé eller ved å skrive til Afghanistankomiteéens sekretariat, Postboks 1773, Vika, Oslo 1.

Pål Hougen, sekretær i Afghanistankomiteéen, oppfordrer Operasjon Dagsverk-aktivister til å bli med i komiteéen. (Foto: kis).